

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 10 Din.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168.

Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Beda najnižjih državnih uslužbencev.

Kako naša, demokratska buržoazija skrbi za najnižje državne uslužbence, naj služi sledeče v pojasnilo:

Glasom »Uradnega Lista« pokrajinske uprave za Slovenijo št. 27, od 22. marca pod št. 70 se je zvišala osebna doklada slugam od 13 Din 20 p na 13 Din, to je za celih 80 p na dan. Torej naj niso niti tistega vrnili, kar so nam lansko leto pri regulaciji plač oropali. Ali pa je to plača, ki smo si jo izvojevali že decembra v l. 1920.

Dalje pravi člen 28., točka 6. istega zakona: »Sluge državnih oblasti, ki imajo imovine, od katerih plačujejo več nego 5 Din neposrednega davka, nimajo pravice do rodbinskih doklad.« Ta odredba je krivična, če jo primerjamo s točko 4. v členu 28. istega zakona, ki za višje uradnike odteguje družinske doklade šele pri 300 Din davka.

Tretja nepravilnost je zadela očete večjih družin, ko je bilo razglašeno potom »Uradnega Lista« št. 39, od 21. aprila, da osebne in rodbinske doklade ne smejo prekoračiti 750 Din mesečno, ali z drugimi besedami: družina, ki ima 7 ali 8 članov ne sme porabiti za hrano več kot 750 Din. S to odredbo je gosp. Kumanudi kršil zakon, katerega je kralj podpisal in je bil objavljen v »Uradnem Listu« št. 27. Čim večja je družina, tem večje so katastrofalne posledice te kršitve za uslužbence, ker več kot za ženo in enega otroka ne smejo prejemati doklad. Ali drugim otrokom ni treba jesti, obleči se, hoditi v šolo... Ali jih naj pomečemo v jarke in naj pomrijejo gladu? Znan je slučaj, da neki sluga še ficka plače ni dobil 1. maja. Za čast, da sme službo vestno opravljati — dolguje državni blagajni povrh še 70 Din. Pomožnim slugam 80 par še dozda niso pripoznali. Takih razmer še nikdar ni bilo.

Najnižji uradniki in uradnice imajo 24 Din osebnih doklad na dan. Nismo jim nevoščljivi, ker se to ne odgovarja današnji draginji, pač pa zahtevamo enakih pravic, ker imamo ravnotakšne želodce in trpimo pod težo iste draginje. Oficiant-samec, ki služi 4 leta v državni službi, ima plače in doklad na mesec 840 Din 30 p. Uradnik s 15imi službenimi leti, z ženo in 5imi otroki dobi za 30 dni skupno 2055 Din — sluga z ravnotolikiimi službenimi leti, z ženo in petimi otroki dobi pa 843 Din 33 p. Če pa zadnjega nima, mu mora zadostovati 513 Din 33 p. Ni dolgo tega, ko se je nekdo izrazil, da je prišlo vsaj do pravice, ko je nastala razlika med uradnikom in slugo. Preje so nam vedno očitali, da sluga dobiva toliko kakor uradnik v 9. oziroma 8. činovnem razredu. Jasno je, da se mora služabnik z veliko družino veliko več bojevati in živeti v skrbeh kot pa uradnik-samec ali z ženo in enim otrokom.

V prvi vrsti se moramo zahvaliti profesorju Reisnerju, kot zastopniku državnih uslužbencev za tako razdelitev doklad, da dobijo sluge 14 Din, poduradniki 17 in uradniki od 24 Din navzgor. Tudi poduradniška društva so, žalibog, napela vse sile, da se je napravila krivična razlika celo med poduradnikom in slugo, namesto da bi se bolj pobrigala solidarno z nami za človeku boli primerno življenje.

Če smo danes že pisali o neznosnih osebnih dokladah nižjih državnih uslužbencev, moramo iavnosti povedati še nekaj raznih drugih »ugodnosti«, ki jih uživamo. Zdi se nam, da je sluga kakor metla, katere se gospodinja poslužuje, kadar jo rabi. Tako je tudi s slugami pri nekaterih uradih. Pošiljajo jih naokrog, ker so seveda sluge, po jed, po pivo, po cigarete itd., čeravno ima uradnik več časa kot pa sluga in temu delo zaostaja.

RESOLUCIJA.

sprejeta na seji okrožne strokovne komisije v Celju dne 7. maja 1922, v kateri se zahteva najodločnejše:

1. Da vlada takoj razpiše volitve v bolniško blagajno, okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, ki je razširjena po celi Sloveniji;

2. Da se o tem obvesti pokrajinska strokovna komisija v Ljubljani, da zamore ista postaviti pravočasno kandidate sporazumno z organizacijami, ki so tam večaniene.

3. Da se čim preje odpravi dosedanje paševanje v bolniški blagajni ljubljanski, ki postaja od dne do dne za člane in uradnike nestrno.

Obenem protestiramo proti nasilstvu vodstva bolniške blagajne v Ljubljani, katero je dne 1. maja t. l. odvzelo možnost praznovanja delavskega praznika uslužbencem v celi Sloveniji; protestiramo nadalje proti poizkusu zlorabe uradništva, ki bi naj postalo uslužbenstvo politične hegemonije gospoda Komurja.

Sklep okrožne strokovne komisije v Celju je, da sprejmejo vse podružnice v njenem območju to resolucijo in jo o tem obvestijo.

ŽELEZNIČARJI ČAKAMO.

Železničar nam piše:

Ni dneva, da bi ne čital po časopisih o shodih in resolucijah za ta vsakdanji kruhek.

Vse to menda malo zaleže tam doli v Belgradu.

Nižjim državnim uslužbencem so postavili zanko na draginjske doklade. Poglejmo si malo samce v državni službi. Nižji uslužbenci kakor tudi uradniki so

Manjka nekaterim mladim uradnikom in gospodičnam tudi najnavadnejše vrljivosti v občevanju s slugami, ki služijo nekateri že po 15 do 20 in še več let. Nekdaj se take stvari niso dogajale. Vlada je disciplina, ker je država tako zahtevala, zahtevati pa smo smeli tudi mi naše pravice od oblastnikov. Če pa prideš sedaj s kako prošnjo k predstojniku ali ravnatelju, te nahruli, da te mora biti kar sram. Veliko zlo je tudi to, da se vrši denunciranje in se tako pospešuje protekcija. Predstojnik n. pr. zasači slugo, ko se malo odpočije od naporenega dela in že slišiš besede kakor: »Za okol postopati vas država ne plačuje!« Tako šikanirajo v mnogih uradih svoje uslužbence. Plačani so kakor barabe in služijo buržoaziji kakor sužnji. To se mora prenehati. In prosimo poslance, da se tudi za nas zavzamejo, ker tudi sluga je del državnega aparata in mora biti enako-praven, če hoče tako delovati, kakor je treba. — **Mnogi nižji drž. uslužbenci.**

dobili cel dinar priboliška na dan. To je vsota, da jo samec menda ne more porabiti. Če je kadilec, ima ravno za pet svalčic! Nočne doklade pri železnici so zelo velike, in sicer celih 56 para za noč. Vse doklade so še iz predvojnega časa, to je 2,25 K. Seveda dobijo nekateri uslužbenci še manjše nočne doklade, po 25 para za noč. V predvojnem času sem dobil 25 kron nočnih doklad. Neki zavirač je dobil v predvojnem času 45 kron kilometraže, torej na polovico bi bilo tudi za nočne doklade pravilno, kakor je bilo v predvojnem času. Gotovo tisti nočne službe ne delajo, kateri tam okoli ministristva živijo, drugače bi se spomnili tudi na nas uboge revčke. Tudi morajo imeti dosti družinskih članov, ker se za samce popolnoma nič ne brigajo. Zjutraj pridem v službo; delam in garam celih 24 ur, da se potem zopet 24 ur prost. Ponoči nobenega počitka, in to nočno delo opravljam za celih 56 para! Sploh je 8urni delovni čas pri železnici splaval po vodi in ga niso niti definitivni uslužbenci deležni. Če je železničar 20 let služboval, zgubi 10 let noči. Lahko si vsakdo predstavi, kako se tak železničar počuti na stara leta! Vsako 16urno delo podnevi mi je ljubše, kot pa noči prebedeti. Zadnjič sem vprašal nekega Zvezarja, kaj vendar mislijo z nočnimi dokladami. Odgovori mi: »Počakajte, saj sem zvedel v Ljubljani, da pridejo nočne doklade tudi enkrat na vrsto. Železniški minister je rekel, da vsega ne moremo naenkrat zahtevati, ker ni denarja.« Bil sem seveda za enkrat zadovoljen in čakam kedaj bo več denarja. — Naj bi tudi g. Držič enkrat razglasil po časopisih povišanje nočnih doklad in pa najmanj 20 para poviška draginjskih doklad za samce.

ZVESTOBA ZA ZVESTOBO.

Uradništvo »Strojnih tovarn in li-
varn v Ljubljani« je zahtevalo od svo-
jega delodajalca nekoliko večji košček
kruha. Draginja se je občutno zvišala in
uradnik, če noče postati tat, mora skr-
beti, da tudi vrednost svojega dela zviša,
vsaj v razmerju z naraščajočo draginjo.

Kakor Westnovi kovinarji, so dobili
tudi uradniki Strojnih tovarn za odgovor
pešč v obraz mesto večjega koščka kru-
ha. Ravnateljstvo tovarne je odpustilo
dva glavna zaupnika uradnikov, ravno
dotična, ki sta imela nalogo, da se v
imenu vseh tovarišev z vodstvom tovar-
ne pogajata.

Kakor smo izvedeli, se uradništvo s
tem odgovorom ne zadovoljuje. V svo-
jem odgovoru zahteva uradništvo, da se
prizna njegova organizacija, da sprejme
vodstvo tovarne odpuščena zaupnika na-
zaj v službo, da se jim prizna zvišana
plača itd.

Kakor smo že včeraj omenili, je stalo
to uradništvo leta 1919, skupno z delav-
stvom v boju za zboljšanje svojega in
delavskega položaja. Uradniki so v te-
danjem boju vztrajali do konca, dasirav-
no se je ravnateljstvo takrat z vsemi
močmi trudilo, da pregovori uradnike, da
puste delavce na cedilu.

Uradniki so ostali zvesti do konca
in delavstvo jim tega čina zvestobe ni
pozabilo.

Zadeva spada v področje kovinarske
organizacije. Centralni odbor kovinarjev,
ki ima svojo sejo v ponedeljek, 15. t. m.,
se bo gotovo s to zadevo pečal.

Odločitev, kako bo delavstvo na-
stopalo, ie v njegovih rokah. Eno pa lah-
ko zagotovimo, ne da prejudiciramo
sklepov tega odbora: **Kovinarska orga-
nizacija ne vzgaja svojih članov za stav-
kokeze!**

Zadevi bomo posvetili vso pozor-
nost.

Politične vesti.

+ **Razporežena na genovski konfe-
renci.** Ruska spomenica ie napravila na
francosko delegacijo zelo slab utis, tako
da je že odkrito izjavila, da bo zapustila
konferenco v bližnjih dneh. S francosko
delegacijo bodo zapustile konferenco se-
veda tudi delegacije male antante, ki se
slepo pokoravajo francoskemu šoviniz-
mu. Posebno hudil so v tem oziru Polja-
ki, ki so vsi iz sebe zaradi rusko-
nemške pogodbe. Angleška delegacija pod
vodstvom Lloyd Georgeja pa izjavlja, da
ie ruski odgovor sprejemljiv in da se bo
konferenca vršila brez presledka, čeprav
zapusti konferenco francoska delegacija
in z njo vred še delegacije male antante.
Francoska delegacija je prišla vsled te
grožnje v mučen položaj, iz katerega se
skoro gotovo ne bo ravno srečno izvila,
ker uvidevnost je pri njej po dosedanjih
izkušnjah španska vas.

Dnevne vesti.

Antialkoholna propaganda kazniva.
Včeraj smo poročali o slučaju sodruga
Leskoška, ki ga je obsodilo celjsko sodi-
šče na 2 dni zavora zaradi antialkoholne
propagande. Sodrug Leskošek se je za-
radi kazni pritožil, toda sodišče ga je
zaradi njegovega vzklica obsodilo še na
nadaljnjih 6 dni zavora, češ, da je s svo-
jim vzklicem obrekoval sodečega sodni-
ka. Sodrug Leskošek ie sedaj zopet vlo-
žil vzklic. Sodišče bo skoro gotovo po-

trdilo kazni, kar ne bo nobeno čudo, če
pomislimo, da sodijo sodniki po mrtvih
buržujskih zakonih.

Ljubljana.

SODRUGI V LJUBLJANI IN OKOLICI POZOR!

Podružnica kovinarjev v Ljubljani ie sklenila,
da napravi o binkoštnih praznikih dvadnevni iz-
let na Jesenice, Bled in okolico, nakar opozar-
jamo vse sodruge v Ljubljani in okolici. Napro-
sili smo ravnateljstvo državne železnice za
polovično vožnjo. Vse informacije daje s. Jan-
kovič v tajništvu kovinarjev, Šelenburgova ulica
6, II. nadst. ki obenem tudi sprejema prijave.

Z univerze. Rektor prof. dr. Gregor
Krek je 11. t. m. odpotoval v Prago,
kjer se udeleži I. državnega kongresa
visokošolskih učiteljev kot delegat uni-
verze. Rektoratske posle vodi za časa
njegove odsotnosti prorektor, g. prof. dr.
Rikard Zupančič.

Društvo sluš. fil. fak. javlja cenj. ob-
činstvu, da se predavanje dr. Basaja »O
zadružništvu, s posebnim ozirom na Ju-
goslavijo« radi popolnoma nepredvidenih
ovir ne vrši 14. t. m. na univerzi.

Gostovanje Marije Vere v Ljubljani.
Znamenita tragedkinja Nar. gled. v Bel-
gradu Marija Vera gostuje v četrtek, 18.
maja t. l. in v nedeljo, 21. maja v naši
drami. Umetnica si ie zbrala za gostova-
nje glavni dve vlogi v žaloiгри »Marija
Stuart« in bo nastopila v četrtek v vlogi
Marije, v nedeljo pa v vlogi Elizabete.
Marija Vera, ki ie rodod Slovenka, do-
ma iz Kamnika, si ie stekla že pred voi-
no na inozemskih odrih mnogo hvale in
priznanje in bo to pot nastopila prvič v
Ljubljani. Obe predstavi bosta izven abo-
namenta in pri običajnih cenah.

Celje.

**Stavka celjskih krojaških pomočni-
kov.** Pod tem naslovom se je na prav-
ogaben način privoščil g. Bizjak v svo-
jem »poslanem« v »Novi dobi« št. 53, z
dne 11. t. m. našega strokovnega tajnika
s. Leskoška. V listih smo slišali, da so
soc. listi in letaki zlili na g. Bizjaka kar
celo gnojnico morale. Naivčka moramo
opozoriti, da je »Naprej« prinesel četrti
dan stavke samo stvarno poročilo! Malo
drugače je povedala »Jugoslavija« z dne
9. maja 1922, česar gotovo s. Leskošek
ni pisal. Učinkovalo je in mi se popolno-
ma strinjamo z notico, ki ie silni udarec
za »Farbenwechslerei«. Če bi bral tak
članek nemški sodrugi, ki se še spomi-
njajo g. Bizjaka, ko je tolkel pri mojstrih
s pestjo po pultih, bi rekli »Gesinnungs-
lumperei«. Toliko glede listov. Letaki so
bili ravnokar v tisku, ko so gg. mojstri,
ki počasi zapuščajo Bizjakovo koloboci-
jo zjavili, da želijo za 7. t. m. pogajanja.
Mi letakov nismo razdelili, ker smo bili
prepričani, da se bo tam, kjer ni »farben-
wechslerei« dosegel sporazum in dose-
gel se je. Letaka pa, kateri so samo po-
jasnili bistveni položaj stavke ie izdelal
s. Leskošek sporazumno s podpisano or-
ganizacijo. Bizjakova delavnica ie že več
mesecev bojkotirana. Zato se tam ni po-
gajalo in tudi pogodbe nismo tja poslali.
Poslali smo samo naš letak za Bizjakov
arhiv razrednega boja. Glede zadovolj-
stva Bizjakovega osovja pa izjavljamo
sledede: Veliko število vajenk, katero pri
Bizjaku, stlačeno kakor v kletki zastoj
gara, gotovo ne more v mezldno gibanje.
Boljši pomočniki so mu pa itak ušli.
Ostali so mu taki, ki se razumejo na dol-
gove v gostilnah. Pa tudi ti bi se radi
pridružili našemu gibanju, pa smo jih od-
klonili ker delajo v bojkotiranem podjet-
ju. G. Leskošek ie rekel: »Če bi bili vsi
delavci takšni kot so Bizjakovi (ne vemo,
s katere strani Pohorja so), potem bi ne

zgubil službe, ampak pustil bi in postal
bi raje pekovski pomočnik«. Po našem
mnenju bi sodr. Leskošek lahko postal
moister, če bi imel kapitalistično podporo.
Bati bi se mu ne bilo treba, ker ne zna
samo peči kuriti, ampak tudi mesiti. —
Osrednje društvo oblačilne stroke za
Slovenijo, podružnica Celje.

MESTNA UBOŽNICA

(v Ljubljani, Karlovska cesta šte. 7.)

Nobena stvar ni toliko skrita
da bi ne postala očita.

Hišnik te ubožnice ie sicer izjavil, da
po naročilu ne sme nikogar pustiti pre-
gledovati po sobah, če nima dovoljenja
od magistrata in tudi mi ne bi gotovo po-
zvedovali, da se ni ta nesrečni gledališki
smrad posredno dotaknil tudi tega po-
slopja.

V kakem položaju se nahaja to po-
slopje, njegova oprema in njegovi prebi-
valci, ne bo verjel nihče, ki ni na lastne
oči vse to videl.

Silno slab utis naredi že njegova zu-
nanost na mimoidočega. Komaj pa vsto-
piš v sobe, v katerih so reveži, ti pade v
oči najhujša brezvestnost ljubljanske ob-
čine. Predvsem se odlikuje soba v pri-
tličju na desni strani. Njene stene niso
bile pobeljene menda, odkar stoji poslop-
je, tako da se več ne pozna ali so to ste-
ne dimnika ali nekaka razstava stenic,
uši, bolh, muh itd. itd. Tla niso bila že
3 leta poribana (zakaj imajo hišnika?!),
vsa segnita so, nepopisno polna blata.
Kake so pa postelje? Bralec teh vrstic si
bo težko predočil mravljišče tisočerih in
tisočerih stenic, uši, bolh. Reveži se ubi-
rajo cele dneve in cele noči, da bi se
ubranili neugnane golazni, toda ves njih
trud ie zastonj. Vsaj če bi mogli kam
drugam iti, ali pa delati, gotovo ne bi si
pustili živemu v najstrašnejših mukah
izpiti kri in mozeg, nazadnje pa še sleči
iz kože.

V prvem in drugem nadstropju polo-
žaj ni dosti boljši. Nadležnih živali vse
mrgoli, stene so istotakšne, vsa preperela
okna se ne smejo nikoli odpreti, ker ie
velika nevarnost, da pocepajo na cesto in
poškodujejo kakega mimoidočega. Kak-
zrak ie v že leta in leta neprezračeni
prostorih — si lahko mislite. Skratka po-
vedamo: v najbolj zanemarijenih stalah ne
bi mogli iskati kaj sličnega.

Razežno dvorišče ie čisto ponesna-
ženo in nastlano, prostor največje nesna-
že in blata, iz katerega se že sedaj raz-
širja smrad po poslopju. Kako bo šele v
poletju, kako bo raditega izpostavljena
vsa bližnja okolica razširjanju raznih
epidemij!

Tudi druge stranke v poslopju se sil-
no pritožujejo, kako malo se briga magi-
strat. Niti z največjo požrtvovnostjo se
ne morejo ubraniti golazni, katere ie
vedno več pri zanemarijenih mestnih
ubožcih. Stranke so že nešteto krat pro-
sile občino lizola ali vsaj apna, da bi vsaj
za nekaj časa posnažili, toda vedno dobe
odgovor: »Je predrago!«

Po zatrdilu hišnikovem, ki ie navad-
no z ljudmi precej grob, ie bil sedanji žu-
pan in odborniki že dvakrat na licu me-
sta. Sigurno so gledali poslopje samo s
ceste, kaiti če bi videli vso zanemarie-
nost od znotraj, bi prav gotovo kaj ukre-
nili in denar, ki ga trošijo za nepotrebne
kredite, uporabili za posnaženje. Magi-
strat se zgraža nad drugimi, sebe pa, ki
ie še desetkrat bolj zanikern kot Ana
Brenčičeva, pa ne vidi. Da jih ni sram
hinavce reči, da so predstavniki socialno
že precej visoko stoječega mesta! Kaj bo

na to odgovoril nadzornik ubožnic gosp. Smole?!

Ker je stvar nekak privesek gledaliških skandalov, se k njej še povrnemo!

Iz stranke.

Krajevna politična organizacija SSJ v Spodnji Šiški naznanja, da se bo vršil izredni občni zbor 24. maja ob 8. zvečer z zelo važnim dnevnim redom. Udeležba odbornikov dolžnost! — Štefan Sušnik, tajnik.

Članstvo Socialistične stranke Jugoslavije v Celju opozarjamo na člansko zborovanje, katero se bo vršilo v četrtek, 18. maja 1922 v gostilni »Zeleni travnik« v Celju ob 7. zvečer. — Ker je dnevni red nad vse važen, pričakujemo obilne udeležbe. Kraj. organ. SSJ v Celju.

Iz strok. gibanja.

Seja ožjega odbora Strokovne komisije se bo vršila v torek, 16. t. m. ob 6. zvečer v prostorih Strokovne komisije. Taništvo.

Seja centralnega odbora kovinarjev se bo vršila v ponedeljek, 15. t. m. ob 6. zvečer. Taništvo.

Gospodarstvo.

= Denarni trg. (Zagreb, 12. maja.) Ameriški dolar 64.50 Din., čehoslovaška krona 1.26 Din., napoleon 220 Din., 100 nemških mark 25 Din., italijanska lira 3.50 Din.

= Žitni trg. (Sombor, 10. maja.) Kilogram pšenice 4—4.10 Din., kg koruze 2.90—3.02 Din., kg ovs 2.95—3.05 Din., kg pšenične moke (štev. 0) 5.10—5.75 Din., kg otrobov 1.88—1.95 Din.

Šport.

Prvenstvene tekme. V nedeljo, dne 14. t. m. nastopijo sledeči klubi. Igrišče S. K. Ilirije ob 15. Hermes-Ilirija II. Sodi g. Hus. Ob 15. na igrišču Sparta-Primorje Jadran-L. A. S. K. Sodi g. Kramaršič. Na igrišču »Svobode« Moste ob 14. Jadran rez. Svoboda Moste rez. Ob 15.30. Svoboda Ljubljana-Slovan. Prvo tekmo sodi g. Boltavzar, drugo g. Kepec. — Prven. tekmo S. K. Celje-Athletiksportklub dne 14. t. m. v Celju sodi g. Hrast. »Slovensko Planinsko društvo« sklicuje svoj izredni občni zbor dne 26. maja ob 8. zvečer v Ljubljani v dvorani Mestnega doma. Dnevni red: Poročila glede posejanja obmejnega gorovja, sedaj oviranega po pograničnih četah. 2. Poročilo in sklepanje glede pravil zveze Jugoslovanskih planinskih društev. 3. Poročilo glede doma v Kamniški Bistrici. 4. Raznoterosti.

Kolesarska Ilirija v Ljubljani priredi v nedeljo dne 14. maja 1922 veliko kolesarsko dirko na progi Ljubljana - Kamnik. Dirke se udeležita tudi kolesarska kluba Zarja in Danica. Tekma se vrši v dveh oddelkih in sicer dirkači Ilirije zase, ko gosti tekmujejo v posebni kategoriji. Start ob 3. popoldne pri km 1 na Dunajski cesti. Prijave do petka 12. maja 1922 do 8. zvečer v klubovi kavarni Prešeren. Poznejše prijave brezpredmetne. Prijavnina 1 Din. Za ostale klubove člane obvezen izlet v Kamnik. Zbirališče točno ob 1.15 minut pri mitnici na Dunajski cesti. Gosti dobrodošli.

Po svetu.

— Konec sveta. Leta 1910., ko se je imel spomladi pokazati Halleyev komet, so prerokovali konec sveta, kar povzročilo med ljudmi ve-

liko razburjenja, da so mnogi izmed njih zaradi strahu končali s samomorom. Toda prerokovanje se je izkazalo za tako lažljivo kakor tisoč drugih. Sedaj pa se je znašel neki dr. Bernd, ki prerokuje, da bo leta 2000. konec sveta. Svoje prerokovanje utemeljuje s prerokbami irskega škofa Malahije. Živečega v 12. stoletju. Škof Malahija je izdal knjigo prerokb, v kateri navaja »točno« vse papeže. Vsakemu papežu je dal posebno označbo. Tako ima po Malahijevih prerokovanjih papež Leon XIII. pridevek »lumen de coelis« (luč z nebes), kar se kolikor toliko nima, kajti papež Leon XIII. je imel v svojem grbu zvezdo repatico. Benediktu XV. je dejal Malahija »religio depopulata« (ljudje brez vere), kar bi za današnji čas tudi veljalo. Po Benediktu XV. našteva Malahija samo še osem papežev: poslednji izmed njih naj bi bil Peter Rimljan. Tedaj bo človeštvo propadlo in strašni sodnik bo sodil svet. Dr. Bernd pravi, da bo to okoli leta 2000., kar se ujema tudi s prerokovanji drugih narodov. Vzhodni narodi trdijo, da bo obstojalo človeštvo le 6000 let — 3000 let pred rojstvom velikega modrijana Zaratuštre in 3000 let po njegovi smrti. Ker je bil rojen Zaratuštra 1000 let pred Kristom, bi čakala torej naše naslednike leta 2000. nelzogibna smrt. Pri vseh teh prerokovanjih je čudno samo to, kako more pisati take senzacionalne stvari doktor in kako more natif človeka, ki mu jih založi in pusti tiskati.

— Verske norosti. Ameriški turisti, ki so na Filipinih, so imeli pred tedni priliko gledati »tep« prizor verske prisnodarije. Petnajst Filipincev spokornikov se je povrglo mukam, da tako počastijo spomin Kristusovega trpljenja. Spokorniki so se stekli do pasu. Noge so si z vrvmi trano zvezali skupaj. Njihovi prijatelji so jim z noži napravili nekoliko zarez v hrbet in krvaveči reveži so »korakali« naprej ter se topli ves čas z bambusovimi palicami. Pot je bila dolga eno miljo in se je delila v sedem postaj, ki so predstavljale sedem točk na križu. Na vsaki postaji so spokornjenci padli na tla, kjer so jih njihovi prijatelji brcali, obšipavali s smetmi, skakali jim na krvaveče hrbte in jih napletali z biči. Ko so dospeli do cilja, so se spokorniki okopali v neki mlakuži. Ceremonija predstavlja Kristusovo hojo na Kalvarijo. Ta dogodek se ponavlja vsako leto. V prejšnjih časih se je velikansko število »bohnih na duhu« udeležilo tega barbarskega spreveda. Protestantski prebivalci so že apelirali na guvernerja, naj prepove to norost, toda on veruje v versko svobodo in jim noče kratiti »veselja«. Spokorniki so vselej najbolj nevedni ljudje. Inteligentnejši Filipinci se le pomilovalno smejejo svojim naivnim rojakom.

UTRINEK.

Da, tako se dogaja na svetu:

Neka ženska, Nemčija po imenu, se je zaljubila v Rusa. Oba, fant in punca sta bila dobro razvita, v nekaterih stvarih celo popolna, toda jerobov sta imela nebroj. Jerobi so hoteli na vsak način poroko preprečiti, vedoč, da v tem slučaju ne bodo mogli več izkoriščati dote svojih varovancev.

Nad vse skrbno so pazili na obadva. Če je ljubimec pomežiknil ljubici, so ga ošteli zastran nepokorščine, in če je ljubica fanta zapeljivo pogledala, so ji očitali vlačugarstvo.

To čudno razmerje je trajalo dolgo časa. Jerobi so pa žrli doto.

Ni dolgo tega, ko se je zgodilo nekaj naravnega. Naskrivaj sta se poročila. Jerobi so zeleni samega ogorčenja.

Poroka se je vršila v Genovi na Laškem na velikonočno nedeljo, po dolgi temeljiti pokori, po dolgem strašnem postu, ki je trajal več kot sedem let.

Kulturni vestnik.

SPORED NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Sobota, 13. maja — Marija Stuart, B.
Nedelja, 14. maja — Madame sans Gene, Izven.
Ponedeljek, 15. maja — Otok in truga, C.
Torek, 16. maja — zaprto.

Opera:

Sobota, 13. maja — Toska, A.
Nedelja, 14. maja — Lakmé, Izven.
Ponedeljek, 15. maja — zaprto.
Torek, 16. maja — Cavalleria rusticana, A.

ODPRTO PISMO G. DR. KARLU TRILLERJU V LJUBLJANI.

Iz Vaše »opravičbe« v »Slov. Narodu«, v kateri skušate opravičiti svoje zagovornišstvo v moji veleizdajniški zadevi, konstatiram tole Vaše priznanje: 1. Obljubili ste me napram g. Č. brezplačno zastopati pred vojnim sodiščem — obljube niste držali. 2. Na dan glavne obravnave v Gradcu ste imeli v Ljubljani bolj nujne in neodložljive posle. 3. Komandirali ste vojnemu sodišču v Gradcu meni »zanesljivega« ex offo zagovornika, ki je kajpada dosegel mojo oproščitev.

To je bistvo Vaše »opravičbe«. — Prva in druga točka ne potrebuje komentaria. Sami pravite, da Vam ni bilo mogoče dobiti substituta v Gradcu, kjer je bilo rešiti narodnega človeka petletne ieče aji celo smrti, vendar ste rale ostali v Ljubljani, kjer ste lahko imeli za vsak slučaj Svojega namestnika. — Kakšne sorte so vendar bili ti Vaši nujni in neodložljivi posli? V enakem slučaju bi šel pravi rodoljub zagovarjat človeka makar na konec sveta! — Glede tretje točke pa Vas vprašam, kaj ste bili v Gradcu zares tako dobro zapisani, da so na Vašo prošnjo dali meni »zanesljivega« ex offo zagovornika. Ej, o Vašem jugoslovanstvu sem imel doslej vendarle malo boljše naziranje. Iz Vaše »opravičbe« sem dobil utis, da mojega akta, ki leži sedaj pod št. 8391 ex 1917 na višjem šolskem svetu v Ljubljani, nikdar niste imeli v rokah. Še sedaj živeče 4 priče v Ljubljani, ki so prišle h glavni obravnavi, Vam lahko povedo, kako na niti je visela moja usoda; da ni zadnji moment došel z vlakom sedanji okoliški nadzornik policijske straže g. Sitar, bi bil jaz gotovo obsojen. — Iz Gradca sem Vam pa zares pisal karto z dvema besedama: Oproščen! Dixi! Ali ste, g. doktor, to umeli kot poklon?! Sedaj pa naj javnost sodi, ali ste opravičeni govoriti o »brdkih izkušniah« Vi aji jaz. — Da, da, g. doktor, čez sedem let vse prav pride.

Ljubljana, dne 12. maja 1922.

Fran Mlakar.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA STEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJSE PLAKATE IN VABILA
„ ZA SHODE IN VESELICE „

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROSUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

„TRIBUNA“

tovarna dvokoles in otroških vozčkov. Najcenejša dvokolesa in otroški vozčki raznih modelov. Sprejmejo se tudi dvokolesa in otroški vozčki v polno prenovo, emajliranje z ognjem in ponikanje. Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Združeni stavbeniki, Ljubljana.

==== Poštni predal št. 70. Telefon št. 103, 180, 256, 447, 527. ====

Projektiranje in izvrševanje vsakovrstnih zgradb do največjega obsega. Na razpolago prvovrstni strokovnjaki in praktiki. Bogata oprema z gradbenim inventarjem.

☛ **Špecialisti za železobetonske konstrukcije.** ☚

Iščem spretnega
pleskarja
ev. slikarja in pleskarja.
Franc Erjautz,
slikar in pleskar,
Rogaška Slatina.

ŠIVILJA
na dom
se takoj sprejme
Poizve se v restavraciji na
glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Pri trgovcu pazi na znamko
in na vtisnjeno besedilo
☛ **„GAZELA MILO“.**

RUPERT JEGLITSCH

FRANZ FRANGESCHA NASLEDNIK
trgovina železine in zaloga ribarskega orodja

Gosposka ulica 11. **MARIBOR** Gosposka ulica 11.

Vozniki! Pozor!

Po 10 do 30 kron se vam plača za voz smeti, šute, pepela, gramoz ali drugega materiala za zasipanje, če ga pripeljete na posestvo Cesta v mestni log št. 15. Oglasite in dogovorite se ravnotam v pisarni.

SLOVENSKA TRGOVSKA DELNIŠKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

POZIV K SUBSKRIPCiji NOVIH DELNIC.

Redni občni zbor Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani je sklenil dne 18. marca t. l. zvišati delniško glavnico

od K 5,000.000'— na K 8,000.000'—

z izdajo

7500 novih delnic à K 400'— nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi dveh starih delnic eno novo a K 440'— prištevisi 5 % obresti od nominalne K 400'— od 1. januarja 1922 do dneva vplačila.
2. Novi delničarji dobe delnice po kurzu K 480'—, prištevisi 5 % obresti od nominalne K 400'— od 1. januarja 1922 do dneva vplačila.
3. Delnice druge emisije participirajo na čistem dobičku za leto 1922.
4. Nove delnice se bodo izročile proti vrnitvi začasnega potrdila podpisovateljem takoj po končani subskripciji.
5. Reparticijo delnic za nove delničarje si pridržuje upravni svet.
6. Podpisovanje delnic nove emisije se vrši od 10. V. do 31. V. 1922, in sicer pri:
  - a) Slovenski trgovski delniški družbi, Ljubljana, Resljeva cesta št. 22.;
  - b) Slovenski trgovski delniški družbi, skladišče Rakek;
  - c) Slovenski eskomptni banki, Ljubljana, in pri vseh njenih podružnicah, in sicer Novo mesto, Rakek, Slovenji gradec, in menjalnici Slovenske eskomptne banke v Ljubljani, Kolodvorska ulica;
  - č) Trgovski banki d. d., Ljubljana, Beethovnova ulica št. 10 in Trgovski banki d. d., podružnica v Mariboru;
7. Delnice se bodo izdajale v komadih à 1, 5 in 25 delnic.

Naša družba posluje špeciialno v kolonijalni in špeciarijski stroki samo na debelo. Ima svoje poslovne prostore in skladišča v lastni hiši, Resljeva cesta št. 22 blizu glavnega kolodvora. Vzdržuje tudi veliko skladišče na Rakeku in sicer s špeciarijskim, kolonijalnim blagom ter deželnimi pridelki.

Delokrog družbe postaja čimdalje večji, poslovanje se je že dosedaj razvijalo povsem povoljno, a v bodoče se utegne razviti tako, da sedanja sicer visoka delniška glavnica nikakor ne bo zadoščala.

Zato je potrebno, da se udeleži sleherni stari delničar pa tudi sploh vsak trgovec na deželi podpisovanja novih delnic, da bude v bodoče naša zaloga tako bogata in tako raznovrstna, kakor si želijo to naši trgovci delničarji.

V Ljubljani, dne 4. maja 1922.

Upravni svet Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani.